
OBSAH

ÚVOD	11
------------	----

ODDÍL I: SPECIÁLNÍ MIKROBIOLOGIE

SPIROCHETY	15	Skupina enterokoků	36
(Součková)		Nutriční varianty	
Rod Treponema	15	a Streptococcus morbillorum	37
Treponema pallidum	15	GRAMNEGATIVNÍ KOKY	38
Treponema phagedenis	17	(Součková)	
Treponema pertenuis	17	Rod Neisseria	38
Treponema carateum	18	Neisseria gonorrhoeae	38
Nepatogenní treponemy	18	Neisseria meningitidis	40
Rod Leptospira	18	Rod Moraxella	41
Leptospira interrogans	18	Moraxella lacunata	41
Leptospira biflexa	19	Rod Kingella	42
Leptospira parva	19	Rod Branhamella	42
Rod Borrelia	19	Branhamella catarrhalis	42
Borrelia recurrentis	19	Rod Acinetobacter	42
Borrelia hermsii	20	GRAMPOZITIVNÍ NESPORULUJÍCÍ	
Borrelia burgdorferi	20	AEROBNÍ ROVNÉ TYČKY	43
Borrelia vincenti	21	(Menčíková)	
GRAMPOZITIVNÍ KOKY	22	Rod Listeria	43
(Prokešová, Součková)		Erysipelothrix rhusiopathiae	47
Rod Micrococcus	22	GRAMPOZITIVNÍ SPORULUJÍCÍ	
Rod Staphylococcus	22	AEROBNÍ TYČKY	50
Staphylococcus aureus	23	(Součková)	
Koaguláza negativní stafylokoky	26	Rod Bacillus	50
Staphylococcus epidermidis	27	Bacillus anthracis	50
Staphylococcus saprophyticus	28	Bacillus cereus	51
Rod Streptococcus	28	GRAMPOZITIVNÍ SPORULUJÍCÍ	
Pyogenní streptokoky	28	ANAEROBNÍ TYČKY	54
Streptococcus pyogenes	29	(Závadová)	
Streptococcus agalactiae	33	Klostridie	54
Streptococcus anginosus	34	Neurotoxické klostridie	58
Streptokoky skupiny C	34		
Streptokoky skupiny G	34		
Streptococcus porcinus,			
Streptococcus suis	34		
Streptococcus pneumoniae	34		
Skupina orálních streptokoků	36		

Clostridium botulinum	58
Botulotoxin	59
Clostridium tetani	61
Histotoxické klostridie	62
Klostridiové toxinfekce	
v měkkých tkáních	63
Klostridiová celulitida (plynatá flegmóna)	63
Viscerální plynatá sněti	64
Klostridiové toxinfekce lokalizované ve střevě	64
Popis jednotlivých druhů	65
Clostridium difficile	65
Clostridium histolyticum	66
Clostridium novyi	66
Clostridium perfringens	66
Clostridium septicum	69
Clostridium sordellii	69

GRAMNEGATIVNÍ AEROBNÍ TYČKY _____ 70

(John, Souček, Schindler)

Rod Pseudomonas	70
Pseudomonas aeruginosa	70
Rod Legionella	73
Rod Flavobacterium	75
Flavobacterium meningosepticum	75
Rod Alcaligenes	75
Alcaligenes faecalis	75
Alcaligenes odorans	75
Alcaligenes denitrificans	76
Rod Brucella	76
Rod Francisella	78
Francisella tularensis	78
Rod Bordetella	80
Bordetella pertussis	80
Bordetella parapertussis	83
Bordetella bronchiseptica	83

GRAMNEGATIVNÍ FAKULTATIVNĚ ANAEROBNÍ TYČKY _____ 84

(John, Souček)

Čeď Enterobacteriaceae	84
Rod Escherichia	87
Rod Klebsiella	88
Rod Enterobacter	89
Rod Serratia	89
Rod Citrobacter	89
Rod Erwinia	89
Rod Edwardsiella	89
Skupina Proteus,	
Morganella, Providentia	89
Rod Salmonella	90
Rod Shigella	93
Rod Yersinia	93
Yersinia pestis	94
Yersinia pseudotuberculosis	95

Yersinia enterocolitica	95
Rod Vibrio	96
Vibrio cholerae	96
Vibrio cholerae non-01 sérotypu	97
Vibrio parahaemolyticus	97
Vibrio alginolyticus	98
Vibrio damsella	98
Rod Aeromonas	98
Rod Plesiomonas	98
Rod Pasteurella	99
Pasteurella multocida	99
Pasteurella pneumotropica	100
Pasteurella ureae	100
Pasteurella haemolytica	100
Rod Haemophilus	100
Haemophilus influenzae	100
Haemophilus haemolyticus	102
Haemophilus suis	102
Haemophilus parainfluenzae	102
Haemophilus aphrophilus	102
Haemophilus haemoglobinophilus	102
Haemophilus aegyptus	102
Haemophilus ducreyi	102
Rod Actinobacillus	102
Actinobacillus ligniersii	103
Actinobacillus equuli	103
Actinobacillus suis	103
Actinobacillus actinomycetemcomitans	103
Rod Chromobacterium	103
Rod Calymmatobacterium	104
Calymmatobacterium granulomatis	104
Streptobacillus moniliformis	104

GRAMNEGATIVNÍ AEROBNÍ AŽ MIKROAEROFILNÍ TYČKY _____ 106

(Souček)

Rod Campylobacter	106
Rod Helicobacter	107
Helicobacter pylori	107

NESPORULUJÍCÍ ANAEROBNÍ BAKTERIE _____ 110

(Bednář, Scharfen)

OBECNÁ ČÁST	110
Vztah bakterií ke kyslíku	110
Respirace a fermentace	111
Nesporulující anaerobní bakterie	
- obecné vlastnosti	112
Patogeneze onemocnění vyvolaných nesporulujícími anaeroby	113
Imunita	113
Léčba	113
Prevence	114
Diagnostika	114
SPECIÁLNÍ ČÁST	114

✕ Grampozitivní koky	115
Rod Peptococcus	115
Rod Peptostreptococcus	115
✕ Gramnegativní koky	115
Rod Veillonella	115
✕ Grampozitivní tyčky	115
Rod Lactobacillus	115
Rod Bifidobacterium	116
Rod Eubacterium	116
Rod Propionibacterium	116
Rod Actinomyces	117
Rod Arachnia	119
✕ Gramnegativní tyčky	119
Rod Bacteroides a příbuzné rody	119
Rod Mobiluncus	120
Rod Fusobacterium	120
Rod Leptotrichia	120
Rod Bilophila	120

NEPRAVIDELNÉ NESPORULUJÍCÍ AEROBNÍ BAKTERIE _____ 121 (Souček)

Rod Corynebacterium	121
Corynebacterium diphtheriae	121
Corynebacterium ulcerans	124
Corynebacterium pseudotuberculosis	124
Corynebacterium pseudodiphtheriticum	125
Corynebacterium xerosis	125
Corynebacterium jeikeium	125
Corynebacterium urealyticum	125
Rod Arcanobacter	125
Arcanobacterium haemolyticum	125
Rod Gardnerella	126
Gardnerella vaginalis	126
Rod Rhodococcus	126
Rhodococcus equi	126

TYČKY ŠPATNĚ BARVITELNÉ PODLE GRAMA EVENT. ACIDOREZISTENTNÍ _____ 128 (Bednář, Kozák, Kubín, Menčíková)

Rod Mycobacterium	128
Klasifikace a druhová charakteristika	130
Obligátně patogenní druhy	130
Podmíněně patogenní (environmentální) druhy	131
Průkaz v patologickém materiálu	131
Druhová identifikace	132
Citlivost na antituberkulotika	133
Nosologické jednotky	134
Léčba tuberkulózy	135
Léčba mykobakterios	136
Mycobacterium leprae	137
Rod Nocardia	139
Rod Rothia	140

MOLLICUTES _____ 141 (Kalvodová)

Mykoplazmata	141
Mycoplasma pneumoniae	143
Mycoplasma hominis	145
Ureaplasma urealyticum	145
Mycoplasma genitalium	145
Mycoplasma penetrans	146

CHLAMYDIE _____ 147 (Pavlík)

Čeď Chlamydiaceae	147
Růstový cyklus chlamydií	147
Chlamydia trachomatis	148
Onemocnění urogenitálního systému vyvolaná sérotypy D -K	151
Chlamydia pneumoniae	152
Chlamydia psittaci	152
Diagnostika chlamydiových infekcí	152
Terapie	154

RICKETTSIE _____ 155 (Korych)

Tribus Rickettsiae	155
Tribus Ehrlichieae	159
Čeď bartonellaceae	159

FUNGI _____ 160 (Kalvodová, Manych)

Mykózy	161
Povrchové mykózy	166
Jiné kožní mykózy	167
Subkutánní mykózy	167
Sporothrix schenckii	167
Chromomykóza čili chromoblastomykóza	168
Mycetomy	168
Systémové mykózy	168
Rod Candida	168
Candida albicans	168
Cryptococcus neoformans	171
Rod Aspergillus	172
Řád Mucorales	173
Histoplasma capsulatum	174
Coccidioides immitis	175
Blastomyces dermatitidis	175
Paracoccidioides brasiliensis	176
Emmonsia crescens	176
Terapie mykóz	176

NORMÁLNÍ OSÍDLENÍ
KŮŽE A SLIZNIC _____ 177
(Souček, Součková)

Normální flóra kůže 178
Respirační trakt 178

Zaživací trakt 178
Urogenitální trakt 179

Příloha:

**Hlášení o epidemiologické situaci
v České republice v období 41. - 44. týdne 1993 ... 181**

ODDÍL II:
PARAZITOLOGIE

OBEČNÁ PARAZITOLOGIE _____ 187
(Vávra)

PROTOZOA _____ 190
(Nohýnková, Vávra)

Africké trypanosomy 190
Trypanosoma cruzi 191
Leishmania spp. 192
Giardia intestinalis 193
Trichomonas vaginalis 194
Entamoeba histolytica 194
Náhodné nákazy volně
žijícími měňavkami 196
Toxoplasma gondii 197
Malárie 198
Babesie 200
Střevní kokcidie 201
Mikrosporidie 201
Balantidium coli 202
Pneumocystis carinii 202

ČERVI (HELMINTÓZY) _____ 204
(Horák, Kolářová)

Motolice 204
Schistosoma spp. 205
Cerkáriová dermatitis 206
Jaterní, plicní a střevní trematodózy 206
Tasemnice 207

Taenia saginata, Taenia solium 207
Diphyllobothrium latum 209
Hymenolepis nana 209
Echinococcus granulosus 209
Hlístice 210
Strongyloides stercoralis 210
Měchovci 211
Enterobius vermicularis 212
Ascaris lumbricoides 212
Toxocara spp. 213
Filárie 214
Dracunculus medinensis 215
Trichuris trichiura 215
Trichinella spiralis 216

PARAZITIČTÍ ČLENOVCI

A KROUŽKOVCI _____ 218

(Chalupský, Volf)

Klíšťáci (Argasidae) 218
Klíšťata 219
Sarcoptes scabiei 219
Neotrombicula autumnalis 220
Trudníci 221
Roztoči vyvolávající alergie 221
Anoplura 221
Cimex lectularius 222
Diptera 223
Aphaniptera 224
Pijavky 225
Přenos nemocí členovci 225